

mødrene medvirker ved mindre end 60 fødsler om året, hvorfor disse jordemødre får et særligt tilskud til lønnen som en vis kompensation for manglende praksisindtægter. Det offentlige yder distriktsjordemødrene pension, når de afskediges på grund af alder, sygdom eller anden utilregnelig årsag (efter lignende regler som for statens og kommunernes tjenestemænd); dog ydes der efter den nugældende lovgivning kun distriktsjordemødrene en delvis pension, idet man hidtil har forudsat, at de var i besiddelse af en vis selvpensioneringsevne på grundlag af deres indtægter ved fødsels-honorarer o. l.

En distriktsjordemoderordning bør efter udvalgets opfattelse opfylde 2 hovedkrav:

1) befolkningen må i alle dele af landet kunne få tilstrækkelig jordemoderhjælp i rette tid.

2) distriktsjordemoderens arbejdskraft bør udnyttes i et rimeligt omfang.

Man bør med andre ord i de dele af landet, hvor det er nødvendigt, at det offentlige sørger for jordemoderhjælp, tilstræbe en distriktsinddeling, der forener hensynet til befolkningens bekvemme adgang til jordemoderhjælp med den fulde beskæftigelse af distriktsjordemoderen. Udvalget anser en praksis på ca. 100 fødsler årlig for svarende til en rimelig og forsvarlig beskæftigelse af en distriktsjordemoder på landet. Efter denne målestok er imidlertid et stort antal distriktsjordemødre i dag underbeskæftiget, hvilket for det første betyder, at distriktsjordemoderordningen bliver uforholdsmæssig dyr for det offentlige, for det andet, at mange jordemødre ikke har tilstrækkelig adgang til at holde deres færdighed vedlige, og for det tredje, at et alt for stort antal distriktsjordemødre har for små indtægter ved praksis til, at disse indtægter i forbindelse med lønnen fra det offentlige kan give dem et rimeligt udkomme.

Udvalget har derfor ment, at en forbedring af den nuværende distriktsjordemoderordning først og fremmest bør ske ved en omlægning af distriktsinddelingen, således at jordemoderen normalt bliver beskæftiget i det anførte omfang i et distrikt med en afstand på indtil 10—12 km regnet fra jordemoderens bopæl. Allerede gennemførelsen af en sådan rational distriktsinddeling vil løse en stor del af de økonomiske problemer for distriktsjordemødrene.

Distriktsjordemoderen bør efter udvalgets

opfattelse betragtes som en af det offentlige ansat tjenestemand, der blot oppebærer en del af sin løn i form af „frie indtægter“; det vil navnlig sige sygekassehonorarer for fødselshjælp og honorarer for helbredsundersøgelser af svangre. Udvalget har derfor fundet det naturligt at sammenligne en efter det ovenfor anførte fuldt beskæftiget distriktsjordemoderens økonomiske forhold med de økonomiske forhold for beslægtede grupper af offentligt ansatte personer inden for sundhedsvæsenet. Ved foretagelsen af denne sammenligning er man standset ved de offentligt ansatte sygeplejersker som den gruppe medicinalpersoner, hvis uddannelse og arbejde minder mest om jordemoderens. Det er dog inden for denne gruppe alene de kommunalt ansatte spædbørnssundhedsplejersker, hvis uddannelse og selvstændige distriktsarbejde efter udvalgets opfattelse med rimelighed kan sidestilles med jordemoderens særprægede virksomhed. Man har herefter undersøgt, hvilken løn og pension det vil være rimeligt at tillægge en distriktsjordemoder med en praksis på 100 fødsler årlig, for at hun økonomisk kan blive stillet på lignende måde som en spædbørnssundhedsplejerske. Ved sammenligningen med sundhedsplejerskens økonomiske stilling har man taget hensyn til, at jordemoderen har særlige driftsudgifter, som sundhedsplejersken ikke har, eller som jordemoderen ikke — som sundhedsplejersken — får særlig dækning for. Herved er man nået til det resultat, at distriktsjordemoderen i dag både i lønmæssig og navnlig i pensionsmæssig henseende er ringere stillet end sundhedsplejersken, hvorfor man har fremsat forslag om en ændring af distriktsjordemødrenes løn og pension, således at disse ydelser samtidig i så høj grad som muligt beregnes efter tilsvarende regler som for andre tjenestemænds vedkommende.

Udvalgets forslag går ud på, at distriktsjordemødrene aflønnes således, at de oppebærer en fast procentdel af en efter almindelige regler fastsat, fuld tjenestemandsløn, der fingers at svare til, hvad en distriktsjordemoder ville have haft krav på, hvis hun skulle have oppebåret hele sin indtægt i form af løn fra det offentlige. Det lønningsbeløb, der vil komme til udbetaling, er beregnet således, at det i forbindelse med indtægterne ved en praksis på 100 fødsler årlig vil give distriktsjordemoderen en tilsvarende indtægtsmæssig stilling som en